

RAMASSETTER ROBERT
urnak
BUDAPEST
Díjmentés 2 I. sz.

Taxa postala
gibetto in nunt
No. 224715,928.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
Csalogányi utca 10.
Budapest

UJ KELELET

Bármentem
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését szem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Pa
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 33.
Szerda, 1937. december 1.
5698. EV. XX. EVF.
Kiszlev 27. 273 SZAM.

A londoni tárgyalások eredménye:

A párizs-londoni diplomáciai arcvonal áttörhetetlen!

London és Párizs csak egy európai békeegyezmény ellenében hajlandó tárgyalni a német gyarmati igényekről és mindkét kormány elveti Németország szabadkéz-politikáját szomszédai terhére

London, november 30. (Rador). Az angol-francia megbeszélések ma délelőtt folytatódtak és valószínűleg a német gyarmati követeléseknek, valamint a közép-európai helyzetnek szentelték azokat. A francia megfigyelők szerint — írja a Reuter diplomáciai szerkesztője —

Chamberlain, Eden, Chautemps és Delbos megegyeztek abban, hogy a német gyarmati igényekről csak akkor tárgyalnak, ha Németország hajlandó résztvenni egy általános békeegyezmény létrehozásában.

A tegnapi tanácskozásokkal foglalkozva a Havas tudósítója megállapítja, hogy a francia és angol miniszterek értekezlete lord Halifax berlini utját követően nem idézett elő „amélyreható ellentéteket”, mint egyes bíráló szellemek jósolták, hanem ellenkezőleg, igen találó alkalmat nyújtott a nemzetközi helyzetnek a két kormány által való megbeszélésére. Ez az értekezlet rámutatott annak szükségességére, hogy a két kormány feltétlenül egyeztesse össze erőfeszítéseit a béke fenntartására, amíg erre idő van.

Chautemps nyilatkozata e tekintetben különleges jelentőséget nyer. A két kormány — mondotta a francia miniszterelnök — egy főfogást vall a szolidaritást illetően és egyre jobban meg van győződve afelől, hogy az elengedhetetlen feltétele a világbékének és saját biztonságuknak. Ez a megállapítás — írja a Havas — egyhangú brómet fog kelteni Franciaországban és visszhangja túl fog terjedni határainkon.

Mint ahogy a brit kormány védekezik azon gyanu ellen, hogy át akarna törni a Berlin-Róma tengelyt, mástól fogva fel kell hagyni minden reménnyel, hogy át lehet törni a Párizs-London diplomáciai arcvonalat.

Ez a francia-angol együttműködés azonban nem zár ki minden, Hitlerrel és Mussolinival való megegyezési óhaját. Ellenkezőleg, két erős és szabad népek, mint Franciaország és Anglia, nincsen mit tartaniok a közvéleménytől, amikor minden megfellelő eszközzel igyekeznek Németországot és Olaszországot rávenni, hogy résztvegyenek egy nemzetközi együttműködési rendszerben anélkül, hogy előszeredett elszigetelési politikájukat folytassák.

Hogy ez elérhető legyen, az angol és francia kormányok nem tartották szükségesnek a londoni tárgyalásokon szabad kézet adni Németországnak Közép-Európában, szomszédai terhére. Ami a német gyarmati követeléseket illeti, úgy látszik, hogy az angol kormány mielőtt döntene a visszaadás elvéről, a kérdést minden szemszögből és minden következményével kívánja áttanulmányozni. Ha végül is Anglia készen nyilatkozna elismerni Németország jogait gyarmati területekre,

azt semlegesre sem teszi másképpen, csak hatalmas békeegyezmény ellenértékeként, ami felöleli az összes kérdéseket, amiket Berlin vitáinak tekint. Azonban már most lehetőséget fognak találni rá, hogy Németország beszeresse a neki szükséges nyersanyagokat. A londoni tárgyalások során megállapították hogy a benemavatózást politikai Kína esetében szerencsés eredményekkel járt és hogy Franciaország és Anglia kitartanak eddigi éber magatartásuk mellett azon súlyos helyzettel szemben, amely távolkeleti érdekeiket fenyegeti, mivel az Egyesült

Államok nem hajlandók cselekedni. A londoni tanácskozások alapján véve befejezést nyertek. A diplomáciai ügyosztályok szokásos eszmecserein kívül kétségesnek látszik, hogy Párizs és London újabb kezdeményezést vállalnának a német és olasz kormányoknál.

Anglia elveti a szudán-németek autonómiáját

London, november 30. (Rador). Az angol lapok megállapítják, hogy a francia-angol tárgyalások rendkívül kielégítő eredményt hoztak és a tárgyalások menetét jelentősen befolyásolták Chautemps és Delbos szavai.

A Morning Post rámutat arra, hogy a tegnapi megbeszélések során a két hatalom miniszterei azon kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a béke fenntartásáért Közép-Európában. Sem Franciaország, sem Anglia nem vették tekintetbe egy kisebb, de befolyásos angol csoport azon felfogását, hogy nyomást kellene gyakorolni a csehszlovák kormányra, hogy adjon autonómiát a német kisebbségeknek.

A Manchester Guardian szerint a tárgyalások célja volt megvetni a Párizs-London-Berlin megegyezés alapjait egy általános európai egyezmény keretei között. Ez nem jelent egyet a látszólag annyira értelmetlen formula ismétlésével.

Chautemps elégedett

Londoni jelentés szerint Cramborne külügyi államtitkár az alsóházban kijelentette, hogy az angol-francia megbeszélések határozatai semmiben sem lesznek ellentétesek a népszövetségi alapokmány rendelkezéseivel. A tanácskozásokat ma folytatják és ma megkezdik a végleges hivatalos jellegű közleményt Delbos és Chautemps valószínűleg még ma délután el is utazzak az angol fővárosból. Chautemps az újságíróknak kijelentette, hogy általában elégedett a tárgyalások menetével. Minden jel arra vall, hogy a londoni megbeszéléseket most diplomáciai tárgyalások fogják követni, amelyek során a még fennálló politikai és gazdasági nehézségek remélhetően kiküszöbölhetők lesznek.

Ugyanakkor Párizsból jelentik, hogy Gamelin tábornok tervezett berlini utját későbbi időpontra halasztották.

Közép-Európában semmiesetre sem kap szabadkézét Németország

Londoni jelentés szerint a mai reggeli lapok részletesen foglalkoznak az angol-francia miniszterek tárgyalásával, amellyel kapcsolatban kijelentik, hogy a tárgyalások folyamán Halifax lord hosszasan számolt be berlini utjának eredményéről. A lapok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy

Anglia és Franciaország hozzájárulnának a német gyarmatok visszaadásához, hogyha Németország a világbéke érdekében hajlandó volna bizonyos engedményekre.

Ez azonban — írja a Daily Express — csak két feltétel alatt volna lehetséges: 1. Hogy ha nyitott ajtót biztosítanak a gyarmatokon Németországnak, vagyis nyersanyagstíkségeit kielégítik. 2. Hogy a volt német gyarmatokra vonatkozólag a Népszövetség határozata a mandátumok újabb szétosztása tekintetében. Anglia és Franciaország hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni a német gyarmatok visszaadásáról, ha Németország hajlandó közeműködni az európai béke fenntartásában.

De sem Anglia, sem Franciaország nem

Anglia külpolitikájában megtalálta egyensúlyát és a megszabott utat követi. Általános rendszabályozás alatt az angol kormány azt érti, hogy Anglia egész Európára iránt érdeklődik és egyúttal érdeklődik immiden olyan rendszabályozás iránt is, amely nemcsak a nyugati hatalmakra és Németországra korlátozódna.

A lap még rámutat arra, hogy nem valószínű, miszerint Dél-Afrika, Nyugat-Afrika vagy Tanganyika politikai változások tárgyát képezhetnének, ha bár bizonyos gazdasági engedmények lehetségesek is volnának ezen a vidéken. Kamerunban és Togóban ugylátszik a politikai jellegű változások a legkevésbé valószínűek. De különben is

a német követeléseknek csak akkor lehetne eleget tenni, ha a Közép- és Kelet-Európára vonatkozó kérések elhínek, hogyha kilátás mutatkozik egy, a fegyverkezések korlátozására vonatkozó egyezmény kötésére,

elsősorban légi téren és ha Németország visszatérne a Népszövetségbe. A Daily Herald méltatva Chautempsot és Delbost, rámutat arra, hogy látogatásuk nagymértékben hozzájárul a béke fenntartásához.

ad szabadkézét Közép-Európában Németországnak

Megegyezés Párizs és London között. A francia sajtó meglepődéssel ír a londoni tárgyalásokról. A lapok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy a francia és angol államférfiak tárgyalásai megegyezéssel zárultak le. A Matin leszögezi, hogy Halifax berlini tárgyalásai nem befolyásolták helytelen irányban a francia-angol viszonyt. Hitler a tárgyalások során nem igyekezett megbolygatni a francia-angol tengelyt. A realpolitika híve vagyok, — jelentette ki a tárgyalások során Hitler — nem kedvelem a katonai kalandokat, mert jól tudom, hogy milyen árat kell fizetni értük.

A hivatalos közlemény. A londoni tárgyalásokról hivatalos közleményt adtak ki, amelyben nyilvánosságra hozták a Chautemps-Chamberlain és az Eden-Delbos között lefolyt megbeszéléseket.

A közlemény szerint Halifax lord ismertette a tárgyalásokon berlini utjának eredményét, amely a tárgyaló miniszterek szerint hozzájárult az európai politika tisztázásához.

A tárgyalások során szóba került Delbos közép-európai utja, a spanyol viszály, a gyarmati ügyi problémák, valamint a távolkeleti viszály kérdése, amellyel kapcsolatban leszögezték, hogy Franciaország és Anglia hajlandó együttműködni más hatalmakkal a kötelelenség teljesítése tekintetében. A tárgyalások a kölcsönös bizalom és a nemzetközi helyzet tisztázása jegyében zajlottak le.

Delbos közép-európai utja. Párizsból jelentik, hogy a londoni tárgyalásokról kiszivárgott hírek szerint Chamberlain angol miniszterelnök arra kérte Delbos francia külügyminisztert, hogy közép-európai utja során igyekezzenek mérsékelteleg irányítani a tárgyalásokat és közvetítést létrehozni a hatalmak között. Ugyancsak állapítsa meg, hogy a közép-európai államokban mi az igazi hangulat?

Mi forrong Ausztriában?

Bécs, november végén. Végre felvirradt a nagy nap: a Hazafias Front tagfelvételt „zárolták”. Uj tagokat ezentul nem vesznek fel a Hazafias Front kötelékébe. De azért az általános helyzet nem változott meg. Első- és másodrendű állampolgárok eddig is voltak. Ezentul is lesznek. A Hazafias Frontba kényszerített szocialisták és náciak éppen olyan kevéssé lesznek fasiszták, mint eddig sem voltak. A munkások csalogatása is tovább folyik: a munkástagok szocialisták maradnak a tagzárlat után is. Schuschnigg kancellár legutóbbi beszédében nyíltan proklamálta: „munkások nélkül nincs Ausztria”. Sőt tovább ment: a szociáldemokraták régi lidvölésével — „Freiheit!” (szabadság) — fejezte be beszédét.

Február 14-én a világhírű városi házakat ágyúkkal bombáztatta a Heimwehresereg. Azóta Ausztriában a fasiszmus uralkodik. Nem épít lakásokat. Tehát gyilkol a lakásnyomorúság. Nemcsak Bécsben. A vidéki városokban is.

„Morgen” című gleichschaltolt lap november elsejei számában megírja: Kicsiny, keskeny kamrákban 5 ember tanyázik. Gyaluforgácson alusznak, gyaluforgács a párnájuk, gyaluforgács a dunnyájuk. Olyan emberek laknak a barakokban, akik nem tudják: mi a meleg ebéd vagy vacsora, gyermekek nőnek fel, akik nem ismerik az ágynemű fogalmát.

„Nincs Ausztria munkások nélkül”, „Szabadság, Ausztria!” hirdeti a kancellár. „A legszociálisabb állam a mi Ausztriánk” — dörgi világgá a diktatura. Közben a tuberkulózis pusztítja el azokat a munkásokat, akik nélkül nincs Ausztria, nincs szabadság.

Störk szocialistát a törvénytársak kétes-tendei fegyházra itélté, mert „betiltott párt” javára pénzt gyűjtött. Valóságos „büne” abból állott, hogy három járulékot — 1.80 sillinget — vett át egy elvtársától, illegális szakszervezeti járulék címén.

Leopold századost, az illegális náci mozgalom luxusautóban tevékenykedő vezetőjét egy náci frakció azzal vádolta, hogy a zsidó hentesáruháztól pénzt fogadott el azért, hogy a gyáros németországi szállításokban részesülhessen. A vádat tartalmazó röpiratot a gleichschaltolt lapok is közölték: Leopold ur erre beküldött a lapokhoz egy cáfoló nyilatkozatot, amelyben a megvesztegetés vádját tagadja, ellenben elismeri, Neumann József és Lipót urak a nemzeti szocialista párttal szemben fenn álló járulékhátralek címén, átadtak neki 1000 sillinget, amely összeget ő illetékes helyen beszoigáltatta.

Leopold ur tehát elismeri, hogy tiltott párt javára 1000 sillinget — és nem 1.80 sillinget — vett át, azt beszoigáltatta a betiltott párt illegális pénztárába. Ezt nyíltan a lapoknak is megírja, de semmi-féle eljárást nem indítanak meg ellene, sem kétévi, de kétórai szabadságvesztésre sem ítélik.

Igy fest a független és szabad Ausztria. Birósága két esztendőre ítéli a munkásokat, — akik nélkül nincs Ausztria — de egy újjal nem meri bántani. betiltott, de Göringék védelme alatt, nyílt színen dolgozó, ugynevezett illegális náci pártot, vagy annak vezetőit.

Október 21-én Bécsben a Grabenen „sajtóirodát” lepleztek le. Az iroda főnöke egy Flohr nevű náci volt, akit természetesen azonnal szabadlábra helyeztek. Letartóztatták ellenben Rohan herceget és Alberti gróftot. Alberti már egyszer „lebu-

NOVEMBER 30.
rek

pekben:
BY MAUCH
L FLYNN

nyilatkozik
ási egyez-
nyról

nk folytatása)
er 29. Corneiliu Cod
Tana kapitánya, maga-
újságírókat és nyilat-
ti parasztpárttal közt-
zódésról. Kijelentette,
ak a választási szabá-
pedig ismertette párt-
ai programját.
k hosszabb megbeszélés-
Az Otdinea szelint
bőségek között veszik
taít a nemzeti paraszti-

ék Franco
Toledonál

29. A Havas közlése
nok csapatai tegnap
arc után megtámad-
nak Toledótól délre
felkelőket visszaver-
romszor indultak tá-
mül. A felkelők vesz-
a kormány hadállá-

erint a felkelők azt
gok blokád alá he-
rsasági tengerpartot
egyes köztársasági
álló semleges zóná-
hogy Anglia kétség-
zta a jogát, hogy a
különösen külföldi
területen kívül.

terror-
ek Palesz-
ban

29. A Reuter je-
sejk Haifában tör-
k Palesztinában, de
szagokban is. mély
Az arab lakosság
eredés, amit rokoz-
sejk nyolcvan éves
cimen kért kegyel-
csnoktól. A hatóság-
tották, hogy Far-
volt.

att Jeruzsálemben
Nabuzban nyug-
maszkuszban szét-
követség épületét.
ugyancsak nagy a
zen támadja az an-
szulátusok épületei
ntetések voltak.
gnap megtámadott
társas gépkocsit,
ok ültek. Egy zsi-
A terroristák egy
megtámadtak. Egy

tzeezer font vér-
n az arab terrorista
risták ellenállásá-

Lapkiadó B. T.
Baron L. Pop 16.
13-60.

Bucuresti politikai mozaik

A megfiatalodott Maniu. Az Unversul nemzeti parasztpárti vizekre evezett. Iorga megbocsátott Franciaországban. Lazurica faképnél hagyta Gogát...

Bucuresti, november 30. A belpolitikai egyensúly valóban megbillent, amikor Maniu Gyula elfoglalta a nemzeti parasztpárt elnöki székét.

A „badacsonyi remete” — akit mindig azért gúnyoltak, hogy végtelenbe nyúló tárgyalásaival, meggondolt és idegekbe menően biggadt taktikájával paszivitásra itéli a pártot és gátolja annak dinamikus előretörését, — most bebizonyította, hogy vilám gyorsan tud cselekedni, ha azt jónak látja a lendületéből nem hiányzik a fiatalos ruganyosság.

Két liberális beszélget:

— Mit szólsz mi-mindent csinált ez a Maniu három nap alatt? Mire a másik:

— Ne felejtse el, hogy négy évig pihent... — Ezert kellett volna nekünk is négy év e pihenési állományba menni.

A Maniu és Codreanu közötti meg egyezést a legkülönösebb módon kommentálják.

A demokrata politikus:

— Maniu pártjának ismerte el azt a szöveget, amelyet néhány évvel ezelőtt illegálisnak nyilvánított és betiltott az ő kormánya. Maniu elfelejtette a német példát.

Ezzel szemben a nemzeti parasztpárti politikus megnyugtát:

— Mit aggodnak az urak, az egész paktum egy sakkhúzás. Sakkhúzás a kormánnyal szemben. Maniu megkontázza a Tatarescu-Vaida-Iorga-Fabritius egyezményt, fegyverszünet kötött a legveszedelmesebb ellenféllel és egyúttal alkotmányos eszközök használatára vett rá egy olyan pártot, amely a parlamentáris alkotmány lerombolását tűzte ki céljául.

Egy vasgárdista röviden és határozottan csak ennyit mondott:

— A cél szentesíti az eszközt. A kapitány ura, hogy mit csinál...

Az ugynevezett demokratikus pártok, — a liberálisok és a nemzeti parasztpártiak — szélsőjobboldali alakulatokkal kötöttek egyezményt.

Tatarescuék azt mondják, hogy választási okokból; Maniuek: taktikai okokból.

Mihalache azt mondta a végrehajtott bizottság ülésén, hogy a párt politikai küzdelmének a szociális térről alkotmányos tervre teszi át.

Az alkotmányt már csak Codreanu segítségével lehet megvédeni?

Figyelemreméltók a sajtóberkekben történt jelentős eitolódások:

Az „Unversul” néhány nap óta nyíltan a nemzeti parasztpárt szekerét tolja. Mihalache lemondása alkalmával lelkesedéssel írt a nemzeti parasztpárt lelépő elnökéről s elragadtatással adózott karakterének, egyéniségének, s azt írta róla, hogy szimboluma az egészséges román parasztnak.

Az az „Unversul” írja ezt, amely mindig a liberális párt szolgálatában állott. Szerkesztőségében egy liberális alminiszter s négy képviselő foglalt helyet. A lap, amely éveken át a legádázabb harcot folytatta a nemzeti parasztpárt ellen, amelyet elzsidósodottnak, bolszeviknek bélyegzett.

Most viszont az egekig magasztatja Mihalachet, s nekítámad a „Dimineata”-nak meg az „Adeverul”-nak, amelyek kritizálják „munkát” Maniunak Codreanuval kötött egyezményét.

Egyes verziók szerint ez a frontváltozás Lugojanu volt római követ hazatérésének tulajdonítható, aki állítólag átvette apóstólát, Stelian Popescutól, a lap irányítását. Lugojanu aki tudvaleg annak idején tagja volt a Maniu kabinetnek, a tegnapi két és megbeszélést folytatott Maniunak.

A Dimineata és Adeverul valóban megváltoztatták eddigi magatartásukat, s ha nem is támogatják a liberális kormányt, de nem is támadják azt az eddigi vehemenciával.

Iorga professzor nem tudta megállni, hogy ki ne kelljen az „Unversul” ellen Mihalacheről írt cikke miatt. Lapjában, a „Neamul Románesc”-ben azt írja: „Az ember nem tudja mit gondoljon...”

Az „Unversul” bosszúból nem reprodukálja többé Iorga vezércikkeit. De ezek a vezércikkek ma már nem is „érdekesekek”. Iorga már nem zsidózik, más dolgokkal van elfoglalva: kormányon van... Legutóbbi cikkében például Franciaországot engesztelt ki, amelyről még nem is olyan régen azt írta, hogy két lelke van... „A néppfront nem Franciaország...”

Azóta azonban történt valami. Franciaország vendégül látta Iorgát, aki közben itthon kormányra került. A professzor tehát megállapítja, hogy „Franciaországban a munka és a rend uralkodik.”

A választási harcok közepette Lazurica, a

cigányvezér is hallat magától. Mint ismeretes Lazurica nem is olyan régen egész pereputy-tyával belépett a gogo-cuzista pártba.

Lazurica most kilépett a gogo-cuzistáktól. „Jól informált körök” tudnivalók, hogy Lazuricának programbeli nézeteltérései voltak Gogával: a cigányvezér a Róma-Berlin-Triana tengely ellen emelt kifogást. De kifogásait a pártnak incuetezel folytatott titkos tárgyalásait is, amelyekbe őt nem akarták bevonni.

Erre az történt, hogy a cigányok hivatalosában az „Amara Them”-ben komüniké jelent meg, amelyben Lazurica kijelenti, hogy a közeli választásokon a románok a „Mindent a hazáért” pártja szavaznak le. Csakhogy a hűtlen Lazurica barátságosan fogadtatásban részesült itt; C. Codreanu a következő nyilatkozattal válaszolt Lazuricának: „Köszönjük a jóakaratot, de most nincs időnk tréfákra.”

Szegény Lazurica, két szék között a paa alá került. (—del.)

A windsori herceg a zsidóüldözésekről beszélt Hitlerrel?

Egy lettországi lap feltűnéstkeltő intervjua a herceg egyik bizalmi embe-rével. Mivel traktálta Göbbels a magyar miniszterelnököt és külügyminisztert Berlinben?

Béga, november 30. A „Jaunakas Zinas” című lettországi napilap párizsi tudósítója intervjut közöl a windsori herceg egyik bizalmi emberétől. A lap tudósítójának közlése szerint a herceg bizalmi embere értésére adta, hogy Edward herceg Hitlerrel folytatott beszélgetése során óvatos formában rosszallását fejezte ki a németországi zsidóüldözések fölött. Hitler erre állítólag koncedálta, hogy „tul messze ment a zsidókérdésben”, de hozzátette, hogy „presztízsiének megővése miatt nem táncolhat már vissza. Kénytelen számolni a nemzeti szocialista tömegek hangulatával.”

A lett lap tudósítójának közlései nem hatnak valószínűen és meggyőzően. Cáfolat azonban mindaddig nem hangzott el egyik fél részéről sem.

Prága, november 30. A lapok élénken

kommentálják azt a beszédet, amit Göbbels német birodalmi propagandaügyi miniszter tartott a birodalmi kulturakamara és a nemzeti szocialista párt „Kraft durch Freude” nevű területének gyűlékezében a berlini operában. A kommentárok főleg abból a tényből fakadnak, hogy Darányi magyar miniszterelnök és Kánya magyar külügyminiszter jelenlétében zajlott le a szóbanforgó gyűlés és hangzott el Göbbels beszéde. A propagandaügyi miniszter a vendégek tiszteletére elmondotta, hogy a német kulturélet „reorganizálása” során a náci 3000 zsidót távolítottak el 1935 óta a német kulturéletről. Nagy elégtétellel állapította meg Göbbels, hogy ma egyetlen zsidó sem ír német lapban és egyetlen zsidó sem lép fel német színpadon.

Arabokat toboroztak a csuklyások, hogy az államcsínyt végrehajthassák

Teljes gőzzel folynak tovább a letartóztatások. Fantasztikus összegek álltak az összeesküvők rendelkezésére

Párizs, november 30. A párizsi rendőrhatalóságok már megszerezték a nemrég leleplezett összeesküvés teljes anyagát. A rendőrség még diszkrétiót őriz számos felfedezéséről, amelyekről csak később fogja tájékoztatni a nyilvánosságot.

Az utóbbi napokban még néhány letartóztatás történt, s néhány fontos közéleti személyiséget kihallgattak az összeesküvés irányáról és célkitűzéséről. Igen érdekes, amit a rendőrség többek között megállapított, hogy t. i.

a terroristák arab zsoldosokat akartak szerződtetni.

Amint látszik tehát, az összeesküvők spanyol módszer szerint tevékenykedtek. A hatóságoknak azonban még nem sikerült teljes pontossággal megállapítaniok, honnan szerezték az összeesküvők a fantasztikus nagyságú összegeket, amelyekről a rendőrség adatokat talált.

A titkos szervezetek

A „csuklyások” voltaképpen sosem véselték ezt a nevet. Hivatalosan a „Forradalmi akciók titkos tanácsa” nevű szervezet tagjai voltak. Ez a szervezet egy másik alakulat védelmében húzódt meg, melynek a neve „A védelmi szervezetek akciószövetsége” volt. Ennek a szervezetnek

val beismerték, hogy új arab szervezet vezérkarának voltak a tagjai. A szervezet neve „Francia Algír” volt.

350 terroristára volt szükség. Azt is bevallották, hogy kapcsolatban állottak a legutóbbi napokban leleplezett csuklyásokkal. Összeköttetésük volt ezeken kívül Pierre Longuonne-val, a „Párizs grófja” tulajdonát képező Currier Royal c. lap szerkesztéségi titkárával is. A fentiekől alig egy hónap leforgása alatt 15 ezer frank támogatást kaptak. A pénz abból a célból kapták, hogy ezzel igyekezzenek Párizsban élő arabokat verbuválni. Az egyik csuklyás azt is közölte, hogy a közel jövőben 350 bizalmi emberre lesz szükség.

A rendőrség házkutatást tartott egy butoraktárban, melynek Corez nevű tulajdonosa is tagja volt a csuklyás szervezetnek, sőt abban titkári szerepet töltött be. Itt egy fiókban tölgyfa gallyal körített lilomos cimert találtak, világoskék alapon. Valószínűnek látszik, hogy ez volt a csuklyás szervezet jelvénye is. Mint hogy a lilom a Bourbonok cimere, ez is bizonyítja, hogy az összeesküvés monarchista jellegű volt.

A nyomozás egész héten folyt, csak vasárnap szakították meg. Hétfőn újabb sorozatos házkutatást tartottak.

A rendőrség ki akarja hallgatni Parent építész feleségét is, aki a nyomozások kezdete óta nem tért haza a lakására. A rendőrség az asszonytól akarja megtudni, hogyan került a ház pincéjébe egy gépfegyver, amit a laoni katonai raktárból loptak el.

Aki fűss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggeli előtt egy pohár természetes „Fetene József” keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

Megnyílt az olasz parlament ülészaka

Róma, november 30. (Rador). A parlament rendes ülészaka a Duce és a kormány többi tagjának jelenlétében vette kezdetét. A képviselőházat értesítették a kormány összetételének megváltoztatásáról a sajtó- és propagandaminisztériumoknak a népvédelési minisztériummal való változtatása, az arccsereminisztérium felállítását és Mussolininek gyarmattügyi miniszterré való kinevezése által. A képviselők azután több törvényrendeletet szavaztak meg.

Súlyos beteg Ludendorff tábornok

Berlin, november 30. (Rador). Ludendorff tábornok egészségi állapota az este folyamán rosszabbra fordult, a műtéti beavatkozás után komplikációk merültek fel. Orvosai aggodnak a beteg sorsa iránt. A közlemény szerint az egész német nép aggodalommal tekint a tábornok betegségének befolyása elé, akinek felgyógyulását kívánja.

persze, ha megkötött minden angol, meg is baj van. Övid számíthat Anglia és alkul megszavazza az éget. A híres „wait és szór a kereskedelem rvaivos, mint jó ké-köstják meg politiká-an a vasgárdos Bald- valóban Nagybritan-mondhatjuk.

magyértékben hozzá-megértük: az angol de természetszerűk politikája. Azoké, rti és figyeini, mert jük. Azoké, akiknél an és ebben a kénye-héz megvalósítani a (1. é.)

az ifjuság védelme ellen

nyugalmazott

etinek és szociálisnak den újat kritika nél-a kiforrott világné-fogja megteveszte-rtözhetl az ifjuságot agyar jövőnek. A ki-térfiakat kövessétek gassatok, hogy fan-almozott katonatiszt, apostolok” és egye-anem azt tekintették, rös, a nemzet vezeté-t mit tesznek a ma-pen. Mi hisszük, hogy nk meg fogják érteni t órában, hogy a köz-llapoton nem marad-het az, hogy a tisz-álljersak, a kereskedő-önkremenjen, a föld-árvadalon éhezzen és ak el azért, mert az gkeresni a betevő fa-Hanunk kell, hogy a bevezetésével ezek a óz.k mindazt a kirób-ik oldalon Moszkva, nemzeti szocializmus

ivás

ann-féle (olaj) finomító az itteni besz dinnék á került, de csak azok gálizhatók, amelyek az-ével vannak ellátva.

Efrain Falkovics olajgyár Szatmár

איס

דיא השגחה פון דיא עדעלמאן איזט פאן ביד'צ דפה בטנן כש'ח פערזעהן איזט מיט משגיה ביד'צ.

Ara 6880 Lei

Minden szak'ci letben kapható

X i. álya zelés

KÖZGAZDASÁG

December 30-án lesznek a szakkamarai szenátorválasztások

A kormány által kiadott rendelkezések értelmében december 30-án lesznek a szakkamarai szenátorválasztások, közöttük az iparkamarai szenátoroké is. Az ipari szenátorok jelölésének megjelölése végett a gyáripárosok országos szer-

vezete, az Ugir már megkezdte a tárgyalásokat. Az Ugir központi választmánya november 30-án Bukarestben ülést tartott ebben az ügyben és döntött a jelölések felett.

Ötmillió sillinges kompenzációs üzlet Románia és Ausztria között

Pamutfonalat, vegyipari cikkeket, gépeket és acélt importálunk

Csehszlovákiának igen nagy összegre rugó befagyott követelése állanak fenn Ausztriával szemben. Ezeknek a követeléseknek a felszabadítására a cseh jegybank kompenzációs ügyleteket kötött Románia és Ausztria között olyformán, hogy Ausztria a csehszlovákiai követelések kiegészítésére árut szállít Romániának viszont Románia az osztrák árukért szin-

tén áruval fizet Csehszlovákiának. Az egyik ilyen kompenzációs üzlet most van perfektuálás alatt. A tranzakció kerete 5 millió silling. Ennek a kompenzációnak a keretében Románia petróleumtermékeket fog exportálni, melynek ellenében 400-500 vagon acélt, pamutfonalat, vegyipari cikkeket és gépeket fog behozni Ausztriából.

Tőzsde

A bukaresti értéktőzsde irányzata változtatlanul lanya és úgy a fix kamatozása papírok, mint a részvények kisebb árfolyamvesztéseket szenvedtek. Az 1922 évi kisajátítási örökjárdák 56 fére, Stabilizarea 40 fére, Desvoltarea 40 fére, Inzestriarea nagy címletek 78 fére, Consolidarea 36 fére lanyultak.

A Banca Nationala részvényei 5050-ről 4950-re estek. Resita 545-ös kurzuson változtatlan, Mica 10 ponttal 3170-re javult. Többi papírban nem volt változás.

Valutaku zuzok a bukaresti szabadforgalomban: francia frank 6.20-6.30, svájci frank 42.50-43.50, dollár 180-185, angol font 910-915, türk font 130-135, olasz lira kis címletek 7.40-7.60, belgas 32.50-33.50, német má-ka 40-43, cseh korona 5.90-6, pengő 34-35, schilling 34-35, holland forint 103-105, zloti 32-33, dinár 3.80-3.90, dramma 1.60-1.70, léva 1.65-1.70, Napoleon arany 1190-1200, aranyfont 1500-1510 lej.

A Banca Nationala leszállítja a pengő hivatalos eladási árfolyamát. A Banca Nationala a pengő eladási árfolyamát 27.50-ben állapította meg, ugyanakkor a pengő eladási árfolyama az automatizált pénzügyintézetnél 24.60. A két jegyzés között 3 lej differencia van. Ennek a nagy árfolyamkülönbségnek a megszüntetése érdekében a Banca Nationala elhatározta, hogy a jövő hét folyamán a pengő hivatalos eladási kurzusát 3 lejjel csökkenteni fogja.

A betegség első 7 napjára járó fizetés, az első betegséget ugyanazon évben követő újabb megbetegedések esetén. A társadalombiztosítási központi pénztár november 22-én

felett 65.498 szám alatt a kerületi biztosítási pénztárakhoz intézett körmendeletében intézkedett, miszerint az ugyanazon évben — az első betegséget követő — újabb megbetegedések esetén, a biztosítottak járó pénzbeli segély a betegség első napjától kezdődőleg fizetessék ki, miután ezen segélyt úgy kell tekinteni, mint az első megbetegedés után járó segélynek a folytatása. Ezen rendelkezéssel végleges elintéztést nyert az évek óta vitatott — a betegség első 7 napjára járó igények általi fizetése. Megjegyezni kívánjuk, hogy ezek a segélyek beleszámítandók a 12 hónapra belüli 26 hetes segélyezési maximumba. Ugyanez áll a biztosításra kötelezett magánbiztosítók ismételt megbetegedései esetében is, az első betegség első 30 napja utáni illetményekre.

Amíg a kötvényt át nem adta nem követelhet díjbeutest a biztosítóintézet

A kolozsvári tábla elvi döntése. Érdekes biztosítási per zajlott le a kolozsvári bíróságon. Egy biztosító intézet életbiztosítási ajánlatot fogadott el egy üzletféltől, aki az ajánlatot alá is írta. Amikor az intézet a biztosítási kötvényt a félnek ki akarta kézbesíteni, amely kötvény egyuttal az első díjbeutest nyugtáztatását is tartalmazza, az ügyfél a kötvény átvételét, illetve a fizetés teljesítését megtagadta. Az intézet a kolozsvári járásbírószágon per-t indított ügyfele ellen, a keresetet azonban úgy a járásbírószágon, mint a törvényszék és a kolozsvári tábla elutasította, arra való hivatkozással, hogy az intézet az életbiztosítási kötvényt nem kézbesítette ki, így rizkott nem vállalt üzletféltel szemben és ennek következtében semmilyen inkasszóra a társaság nem jogosult.

A nyersbőrök olcsóbbodását a készbőrök áresése követi

Amilyen rohamosan beállott a nyersbőr-hausse, olyan rapidan esnek vissza az árak. Az utóbbi években több árhullázmási időszaknak voltunk tanúi, de ilyen átmenetnélkül változásra senki sem számított. Az okát ennek a piac teljes szervezetlenségében látjuk. Az egyes ország-érszektől beérkezett jelentések a következők: **Bucuresti.** Marhabőrben a kínálat szokottnál erősebb volt, mert a vidéki nyersbőr-gyűj-

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

országos vezetősége mélyen megrendülve tudatja, hogy Kisintézőbizottságának évenként át volt tagja, az erdélyi cionizmus fáradhatatlan harcosa és uttörője, minden zsidó megmozdulás lelkes támogatója

Reitter Ernő

folgyó hó 29-én, hétfőn délelben elhunyt.

Emlékét, melyet lankadatlan munkássága irt be mozgalmunk történetébe, kegyelettel fogjuk megőrizni.

Timisoara, 1937 november 29.

A Hitachdut Aviva Barisszia Habonim Nöszitja

mély fájdalommal jelenti, hogy a legjobb testvér és barát

Reitter Ernő,

a Nöszit tagja, a Zakén Testület országos elnöke, továbbá a KIB-nek, a KKL és a KH országos kuratóriumainak éveken keresztül volt szervezeti képviselője és minden cionista megmozdulás áldozatkész és lelkes harcosa életének 48-ik esztendőjében, hosszú szenvedés után hétfőn, 5698 Kiszlev 25-én elhunyt.

A szervezet és a munkácionizmus érdekében kifejtett munkássága mindig példaként fog előttünk lebegni. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Timisoara, 5698, Kiszlev 25-én.

Az Országos Zsidó Párt bányási tagozata

mélyen megrendülve tudatja, hogy

Reitter Ernő ur,

a Párt végrehajtóbizottságának és ifjúsági szekciójának elnöke folyó hó 29-én elhunyt.

A zsidó népi megmozdulás lankadatlan harcosát veszítettük el benne, akinek érdemei soha nem fognak elhervadni.

tők szabadulni akartak készleteiktől és önmagukat licitálták lefelé. Ennek a körülménynek tudható be, hogy míg a vidéken még a 38 lejes ár volt érvényben, itt 34-es vásárlások történtek. Természetesen ez nem maradt hatás nélkül.

Cernăuți. Az árak teljesen a fővárososhoz igazodnak és a gyűjtők naponta változtatják átvétel árakat. A kisebb timárságok vásárlásai is elmaradoznak, úgy, hogy a készletek a nagyobb gyárak észére van fenntartva. Borjúbőben az árak nem változtak.

Ardealban és Bánáthban az árak még 38 lejt jegyeznek, de a bucaresti jegyzés hatása alatt itt is estek az árak.

Az árak a következőképpen alakultak:

Bucovinai és bánáti tehénbőr	Nov. 12.	Nov. 15.
bucovinai és bánáti marha	38	34
bivaly	40	36
vegyes tehén, marha és manzat	28	24
bucovinai borju	38	34
vegyes provenienz borju	54	54
báránybőr párja	50	50
	300	360

Az őszi időjárás a szakmában a készbőrpiacra élenkülést idézett elő. A detailkereske-

delemben megindult a forgalom. A cipő- és csizmadiaiparos is jól van foglalkoztatva csak nyugtalanságot okozott a piacon a nyersbőrárak esése, mert ettől a készbőrárak rohamosabb esését is várták. Némi esés valóban beállott crouponnál 15 lej, míg nyárnál 10 lej kgr.-ként. Boxárúnál 2-3 lei quadrátonként. Komolyabb áreséstől egyelőre tartani nem lehet, a chrombörgyárak eddig alig kevesek voltak és rentabilitásuk legjobb esetben abban állt, hogy nem fizettek rá az árura. A mal syersbő árak tehát egy normális haszonhoz juttatja a gyárakat, így egy lényegesebb áreltolódással számolni nem igen lehet.

Timársárban cca 20 lejes áresőkkenés észlelhető kilogrammonként. Meglepő, hogy a timársáru, mely a drága nyersbőrárak miatt nem igen nagy tételben került a piacra, az ár csökkenésben ilyen mértékben részt vesz. Ennek tudható be, hogy a gyöngye kezek megvannak ijedve és szabadulni akarnak készleteikről.

Az állandó árhullázmás miatt, árakat csak stabilizálódás esetén közölünk.

Lelőtte magával

A leány azonnal mefeleségül akarta

Cluj, november 30. (Megrázó tragédia történt városban, a Bratianu utcában. Maion Emil, a hadnagya előbb lelőtte Krisztina Emmy bártárig öngyilkosságot követő nagyot nemany hólytezték át Szászrégenb Pallace bárban tünt fel docz Krisztina, akit a néven ismert és azóta neki. A bártáncosnő szhadnagy udvarlását, szerelmmé fejlődött és személyzete úgy tudta feleségül akarja venni ként hajnalig szórakoz hadnagya minden regg munkája végett, haza lakására.

Kedden reggel hat ó keztek haza a táncosnőtiszt két órahosszat tá hónapos szobájából mászott a szomszédokhoz, né a kihallgatás során hogy a lány állandóan menjen a kaszárnyába gának kellemetlenséget elmaradása miatt.

Nyolc óra tájban a t akasárol, de nem a k anem a Román Opera taxiba ült, melyet Gov vezetett. A hadnagya a 59. szám alatti lakásán 10-15 percig maradt, kocsival újra visszatér sára. Itt meghagyta a jon meg még szüksége. Három-négy perccel háziaszonya sikoltozva cára és kétségbeesve k — A tiszt főbelőtt hamar a rendőrségre.

Kiszállt. Gombár sofőr a között és az ügyeletes történetek. A helyszínt dr. Nastase keszt Draghiciu Aurel, a bültője. A nyomozók a Maion Emil testét pill hadnagya a szoba közp lenül és szájából öm egyenruhája vérfoltokk azután vették észre, ho ágyban szintén vértóc Steier revolver golyója kereszttül.

Mindkettőjükben volt al értesítették a ment áldozatait a klinikára docz Krisztina néhány halt. A hadnagyon azo ttak végre, de bár a apota most is reményt adása nem valószínű.

A Rendőrség a további sággal karöltve foly Negulescu öngyá-hadb ében hallgatták ki a s, aki majd az egyik vallotta, hogy a lány hadnagytól. A tiszt arányt, hogy szakítson p a felesége. A táncosnő ta a tisztet, szakítani mert, minthogy a tiszt fenyegette meg. A hatóságok rekonst

STEAN-féle orf. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (volt Zöldfa ucca) 19. Országszerte elismert kitünő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás.

Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye. Lakodalmakra és bankettekire külön nagy terem.

ארטה. כשר

KÖVE

Lelőtte barátnőjét, majd önmagával végzett egy kolozsvári fiatal hadnagy

A leány azonnal meghalt, a hadnagy állapota reménytelen. A hadnagy feleségül akarta venni a bártáncosnőt, aki azonban elutasította

Csaj, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Megrázó tragédia történt kedden Kolozsváron, a Bratianu uca 34. szám alatti háznál. **Maion Emil,** a 15-ik huszárezred hadnagya előbb lelőtte barátnőjét **Bárdóc Krisztina** Emmi bártáncosnőt, majd pedig öngyilkosságot követett el. A fiatal hadnagyot néhány hónappal ezelőtt helyezték át Szászrégenből Kolozsvárra. A Pallacé bárban tűnt fel neki a csinos Bárdóc Krisztina, akit a bár-közönség Béby néven ismert és azóta állandóan udvarolt neki. A bártáncosnő szívesen fogadta a hadnagy udvarlását, amely hamarosan eszerelemmé fejlődött és a bár egész előadó személyzete úgy tudta, hogy a hadnagy feleségül akarja venni a lányt. Éjszakánként hajnalig szórakoztak együtt és a hadnagy minden reggel, amikor a lány munkája végetért, hazakísérte a táncosnőt a lakására.

Kedden reggel hat órakor is kocsin érkeztek haza a táncosnő lakására, ahol a tiszt két órahózat tartzkodott. A lány hónapos szobájából minden szó áthallatszott a szomszédokhoz, akik a rendőrségnél a kihallgatás során azt állították, hogy a lány állandóan kérlete a hadnagyot, menjen a kaszárnyába és ne okozzon magának kellemetlenséget a szolgálatból való elmaradása miatt.

A tragédia lefolyása

Nyolc óra tájban a tiszt eltávozott a nő lakásáról, de nem a kaszárnyába ment, hanem a Román Opera előtt a 437. számú taxiba ült, melyet **Gombár Ferenc** sofőr vezetett. A hadnagy a Foch Marsal uca 59. szám alatti lakására ment, ahol csak 10-15 percig maradt, majd ugyanazzal a kocsival újra visszatért a táncosnő lakására. Itt meghagyta a sofőrnek, hogy várjon meg még szüksége lesz rá.

Három-négy perccel később a táncosnő háziasszonya sikoltozva rohant ki az utcára és kétségbeesve kiáltotta a sofőrnek: — A tiszt felőlte magát. Szaladjon hamar a rendőrségre.

Kiszállt a rendőri bizottság

Gombár sofőr a közeli rendőrségre hajtott és az ügyeletes tisztnél jelentette a történetet. A helyszínen azonnal megjelent dr. **Nastase** keszturai titkár és dr. **Draghiciu** Aurel, a büntügyi osztály vezetője. A nyomozók a szobában előbb csak Maion Emil testét pillantották meg. A hadnagy a szoba közepén feküdt eszméletlenül és szájából ömlött a vér. Egész egyenruhája vérfoltokkal volt teli. Csak azután vették észre, hogy az artista nő a háznál állva a táncosnő halántékán merészen keresztült.

Mindkettőjükben volt még élet és azonnal értesítették a mentőket, akik a dráma áldozatait a klinikára szállították. **Bárdóc Krisztina** néhány perc múlva meghalt. A hadnagyon azonnal operációt hajtottak végre, de bár a műtét sikerült, állapota most is reménytelen és életben maradása nem valószínű.

A lány szakítani akart

A Rendőrség a továbbiakban a hadbíró-sággal karöltve folytatja a nyomozást. Negulescu őrnagy-hadbíró ügyész jelenlétében hallgatták ki a leány házigazdáját is, aki majd az egyik artistánőt, aki azt vallotta, hogy a lány szabadulni akart a hadnagtól. A tiszt arra akarta rávenni a lányt, hogy szakítson pályájával és legyen a felesége. A táncosnő azonban elutasította a tiszteket, szakítani azonban azért nem mert, minthogy a tiszt meggyilkolással fenyegette meg.

A hatóságok rekonstruálták a tragédia

lefolysását. Pont negyedkilencor következett be a tragédia. A szomszédok még hallották a lány utolsó szavait, amikor azt kérdezte a tisztól:

— Biztos, Emil, biztos?

Erre következett két dörrenés, majd pedig néhány másodpercre egy hangos revolverlövés hallatszott. Az első két lövés azért hallatszott tompábban, mert a tiszt az ágyban fekvő lányt úgy ölte meg, hogy a paplan alatt szorította halántékához a revolvért.

A hadnagy bucsulevél

A kettős dráma színhelyén megtalálták a tiszt utolsó sorait, amit közvetlenül a gyilkosság előtt írt meg, mielőtt lakásáról a lányhoz visszatért. A levél a következőképpen hangzik:

Bratianu 34. szám alatt vagyok. Tette-

Hogyan fokozzuk az ipari termelést és a kereskedelem forgalmát

Tudományos alapon bizonyítva, hogy a jó világítás a munka ütemét és a készítmények minőségét jelentősen megjavítja. Ugyancsak ismét tény az is, hogy a bőségesen és fénytechnikai szempontból helyesen megvilágított kirakatok az üzlet menetét felénkintik és a vevőkört kibővítik. Az iparos és a kereskedő szívesen világítana jobban, de fél a költségektől.

Ugyan a TUNGSRAM-MŰVEK oly

izzólámpát gyártanak, mely egyenlő áramfogyasztás mellett kb. 25 százalékkal nagyobb fényerővel bír. Tehát egyetlen bani költségéből nélkül 25 százalékkal jobb a világítás, tehát nagyobb a termelés, fokozott a forgalom.

Ez az újszerű izzólámpa a TUNGSRAM D. duplaspirál lámpa, a jelenkor leghatásosabb és leggazdaságosabb fényforrása.

met nem Krisztináért és nem bosszúból követtem el. Utolsó kötelességemet teljesítettem. Tettemnek okát ne keressék. Az életemek már nem volt értelme. Nekem ez régi gondolatom, de halasztottam tettemet. Kutattam az élet valami értelmét, de nem találtam. Ezért...

Itt a levél félbemaradt. A szerencsétlenül járt fiatalok családját értesítették a történetéről. Az esti órákban Major Emil állapota még mindig válságos.

pitja, hogy nem szabad elfelejteni, miszerint Japán kötelezte magát a vámszoklat igazgatására és a befolyó összegeknek, amelyek a kínai kormányban nyugtató külföldi kölcsönök biztosítékát képezik, megőrzésére. A lap szerint Japánnak nem áll szándékában hozányulni ezen összegekhez, sem elkobozni azokat. A japán kormány különben tárgyalásokat kezdett ezen kérdés rendezésére.

A fentiekkel kapcsolatban Washingtonból jelentik, hogy Hull külügyminiszter a japán kormányhoz intézett jegyzékében ismerteti a kínai amerikai érdekek történetét és kijelenti, hogy a japánoknak meg kell kérdeznük az amerikai kormányt, mielőtt megváltoztatnák a sanghaji és más kínai vámszolgáltatásokat. Amerikai körök szerint a jegyzéknek jellege az amerikai Egyesült Államok „nyitott kapu” politikáját juttatja kifejezésre.

Nápoly, november 30. Ishi gróf, a japán császár titkos tanácsának tagja, volt külügyminiszter tegnap fiával és több titkárával ideérkezett. Ishi gróf, aki európai körutra indult, ma Rómába érkezik.

Véres családi dráma Pöstyén-fürdőn

Pöstyén, november 30. Borzalmas családi tragédia játszódott le Pöstyén fürdőben. Löwy S. pöstyéni nagykereskedő egy fejszével lemetsette feleségének mindkét lábát. A dráma előzményei a következők: Ezen a nyáron Pöstyénben tartózkodott kurán egy előkelő romániai kereskedő, aki a Kuruzalonban megismerkedett Löwyéval. A futó fürdőismeretéből mélyebb vonzalom keletkezett, úgyhogy a szép fiatal Löwyé, a kurája vezetésével hazatérő vendéget Romániába is elkísérte. Az asszony magával vitte férjének kb. egymillió lej értékű betétkönyvét és a családi ékszereket. Löwyé tartózkodási helye egy darabig ismeretlen maradt, míg más romániai fürdővendégek, Löwyé ismerősei mesélték, hogy Romániában találkozott vele. A hírek a férjhez is eljutottak, aki erre Romániába utazott és Kolozsváron találkozott is a feleségével, akitől az értékeket visszakövetelte, de eredménytelenül, mert az asszony kijelentette, hogy soha többé nem tér vissza hozzá és az értékek visszaadását is megtagadta. Így a férj dolgvégezetlen visszatért Pöstyénbe. Az így így elintéztetnek látszott, amikor a napokban váratlanul hazaérkezett az asszony, felkereste férjét és tőle évekel ezelőtt az asszony nevére írt háznak jövedelmét követelte. Ennél a találkozásnál oly viharos jelenetek játszódtak le, hogy a férj teljesen elvesztette önuralmát, valóságos őrjöngéssel kezdett, fejét ragadott és azzal feleségének mindkét lábát térdől levágta. A rendőrség az életveszélyesen megsebesült asszonyt a pöstyéni kórházba szállította, a magáról megfélemedezett Löwyt pedig letartóztatta.

— Egy nyolctagú zsidó családról. Az egyik kolozsvári kórházban súlyos betegen fekszik egy szegénysorsu nyolctagú család apja. A súlyos beteg ember hosszas kezelésre szorul, de a különleges betegség olyan drága orvosságokat igényel, amelyeknek erőteremtésére sok pénz kell. Minthogy más uton ennek a költségnek a fedezésére nincs mód, azzal a kéressel fordulunk a jószívű emberekhez, adományokkal tegyék lehetővé a szerencsétlen ember felgyógyulását és adják vissza egy nyolctagú családnak kenyérkeresőjét. Az adományokat az Uj Kelet kiadójaváltala nyújtázza.

Spárgagyarat létesítenek Nagykárolyban. Szalmáról jelenti tudósítónk: Eddikes tervvel foglalkozik a berényi kendergyár. A berényiek tárgyalásokat folytatnak az ifnyban, hogy Nagykárolyban spárgagyarat létesítsenek. A tárgyalások sikeres kimenetelére kétségtelen s így remélhető, hogy rövidesen üzembe helyezik a nagykárolyi spárgagyárat.

Franco az olasz fasiszta rendszer mintájára akar berendezkedni területein

Angol tiltakozás Franconál a tengeri semleges öv önhatalmu megszüntetése miatt

Mint Londonból jelentik, a gibraltári admirális felszólítást kapott Londonból, hogy Franco tábornoknál tiltakozzék a semleges öv önhatalmu megszüntetése miatt, mert ahhoz mindaddig nincs joga, amíg hadviselő félnek el nem ismerik.

A Havas madridi jelentés szerint a nemzetiek repülői vasárnap Alcalá de Henares városát bombázták és több épületet leromboltak. A kormány repülői ellenük vonultak, mire a nemzetiek eltávoztak. Tegnap délután a nemzetiek repülői Guadaljara falut bombázták, aminek negyven áldozata volt. Másik 40 repülő jelent meg tegnap Guadaljara felett, de nem dobtak le egyetlen bombát sem.

Toulonból jelentik, hogy Ariège területén lezuhant egy spanyol kormányrepülő.

lő. A gép vezetői súlyosan megsebesültek. Egyikük elmondta, hogy a huasai nemzeti állások bombázása után visszatérőben eltévedtek és mivel benzínjük kifogyott, leszálltak abban a hitben, hogy spanyol területen vannak.

Burgos, november 30. (Rador.) Csütörtökön a hagyományhi falanxok első plenáris ülésén 12 tagból álló végrehajtóbizottságot választanak, amely a római fasiszta nagytanácshoz hasonló tevékenységet fog kifejteni. A tanács hat tagját megválasztják, a többi Franco tábornok jelöli ki. A Havas tudni véli, hogy a tábornok az állami közigazgatás fontosabb tisztségeit is a tanács tagjaival fogja betölteni, akik egyuttal tanácsosai és titkárai is lesznek.

Kínában elrendelték az újabb sorozásokat és erődítési munkálatokat

A japánok elfoglalták a Kiangyu erődöket és tovább nyomulnak Nanking felé

Sanghai, november 30. (Rador.) A japán hadvezetés közleménye szerint a japánok elfoglalták a Kiangyi erődöket és Nanking felé menetnek. Csangcsu-ból a hittérítőket még a város elfoglalása előtt eltávolították.

Kínai körök beismerik, hogy Kiangyi erődjeit elvesztették, ami lehetővé teszi a japánok előnyomulását a közeli torlaszok felé. A japánoknak módjában áll kihalászni az aknákat és a Jangcse folyót zár alá helyezni, amely uralja a második kínai védvonalat.

Mint Hankeuból jelentik, a kínai kormány megbízottja kijelentette, hogy Nanking kiürítése után a harc második szakasza veszi kezdetét. Megkezdődtek az új so-

rozások és csapatkiképzések. Egyidejű nagy erődítési munkálatok folynak.

Japán nem akarja elkobozni a sanghaji vámjövödelmeket

A Retuer sanghaji jelentése szerint meg erősítik a hírt, hogy a japán hatóságok ellenőröket állítanak be a három angol dán és amerikai vállalat irodáiba, amelyek tengeralatti kábelek útján folytatják levelezésüket. Ezen vállalatok kínai cenzorjait elmúlt héten eltávolították. Az illető vállalatok fiókjáratok központjuktól kérték utasításokat.

Mint Tokióból jelentik, a Kokumin című lap foglalkozva az amerikai, angol és francia fiókjáratok lépéseivel, amiket sanghaji vámok ügyében tettek, megállá-

KÖVETELJEN KIZAROLAGOSAN OLLA GUM...

SPORT

A Barkochba őszi C-liga bajnok!

Satimare, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Röviden közöltük tegnap, hogy a Barkochba 6:3 (2:2: arányban legyőzte a szatmári CFR-t. 500 néző előtt Zimmermann (4), Farkas (2) lötték a zsidó csapat góljait, amikor a vasutasok Dóri (2) és Nagy góljaival válaszoltak. Az izgalmas, változatos mérkőzést Kallina jól vezette. A Barkochba ezen győzelmével az Északi Liga keretébe tartozó északi C) divízió csoportbajnoka lett. Talán felesleges lenne továbbiakat hozzáfűzni ezen hiraadáshoz, hiszen a zsidó fiúk teljesítménye önmagáért beszél. Minden mérkőzést odaadással, lelkesen és sportzerűen kilátoztak végig és buzgalomuk sikerre vezetett. Hogyha a tavasszal is hasonló győzelmeikkel játszanak majd, minden bizonytalanság nélkül a csapat nemkevesebb lelkes vezetőségének álma és a Barkochba bejut a B) divízióba.

Egyébként a Barkochba csoportjában az őszi forduló befejezése után a következő sorrend alakult ki:

Barkochba	8	6	0	2	21:15	12
Electrica	8	5	1	2	19:10	11
Aurum	8	4	3	1	24:14	11
Maramures	7	3	2	2	12:13	8
CFR	8	1	5	2	13:16	7
Osana	7	2	2	3	8:12	6
Törekvés	8	2	2	4	12:20	6
Vestul	8	2	1	5	13:19	5
NSC	8	1	2	5	13:17	4

(A félbeszakadt Osana-Maramures mérkőzés még nem lett igazolva, ezért nem szerepel táblázatunkban.)

Csak röviden...

Antwerpenben szombat-vasárnap nemzetközi uszóverseny volt. Nakache ismert francia zsidó versenyző a 100 m gyorsúszásban 1:01.7 p. idővel harmadik, a 100 m mellúszásban pedig 1:11.6 p-vel első lett. Staféta keretében Nakache 2:19 p alatt tette meg a 200 m-es távot.

A frankfurt-garmstadti műton Henne BMW-gépen megjavította az olasz Taruffi 274.181 km-es abszolút motorkerékpáros világrekordját. Henne átlagára 279.503 km.

A román válogatott labdarúgócsapat vonaton megy Athénig, ott behajozik a City of Cairo gőzökre, amely 24 óra alatt teszi meg az utat Egyiptomig. A csapat tagjai így a lehető legkevesebb tengeri utazásnak lesznek kitéve. Az esetleg beválogatandó Venus-játékosok az Imperial Airways angol légitársaság egyik gépén térnek vissza Kairóból.

A bécsi Austria 1:1 arányban eldöntetlenül mérkőzött Belgrádban a tavalyi bajnok Gradjanskival. Újabb bizonyíték, hogy a jugoszlávok otthonukban valóssággal legyőzhetetlenek.

Ma, szerdán ünnepli fennállásának 25-ik évfordulóját a román sportszövetségek uniója (UFSR). Az ünnepi alkalomból adandó banketten megjelenik az uralkodó is, aki az UFSR megalakulásakor annak titkára volt.

Bogdan, a Rapid Franciaországba szökött szűcsötára, elhelyezkedést talált. A Stade Rennais másodosztályú együt venné át, amennyiben a Rapid nem támasztana túlzott anyagi követeléseket.

A Dinu Cesianu törkupa első fordulóját levíták Bucurestiben. Radu Matak nyert G.

Mindenkinek

legdrágább kincse az

EGÉSZSÉG

hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 58. Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

Garanfil és Duvaz előtt. Bucurestiben ez már a második verseny a folyó idényben, nálunk még egy se volt.

Az asztalitenisz Román Kupaversenyét e hónap végén tartják meg Bucurestiben. Amennyiben a szövetség úgy határoz, hogy képviselteti magát a londoni világbajnokságokon (január 24-29), a kupaversenyek fognak válogatási szempontul szolgálni.

A december 5-i utolsó bajnoki fordulóban a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra:

ra: A) divízió II csoport: Venus-Sprotul Studentesc Bucurestiben, ACFE-Universitatea Kolozsváron, Ripensia-Juventus Temesváron. A B) divízió nyugati csoportjában: OAMT-Rovine Grivița Temesváron, Prahova-Tricolor Ploestiben, UDR-Törekvés Resicán.

Olasz-francia válogatott futballmérkőzés lesz vasárnap Párizsban. Ismeretes, hogy a tavasszal is terve volt véve ez a találkozó, de akkor attól lehetett tartani, hogy a feszült politikai helyzet miatt tüntetnének az olaszok ellen, s a mérkőzést lemondották. Ugy látszik, sportkörök felfogása szerint a helyzet mostan kevésbé feszült!

Heina német versenyző Kölnben 2:38.2 p idővel új világrekordot állított fel a 200-es mellúszásban. Jellemző az eredmény különbségére, hogy három évvel ezelőtt még a román gyorsúszórekord rosszabb volt ennél!

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

A színház fontos közleménye a közönséghez

Cluj, november 30. A november 25-én kelt 13.735 sz. törvényrendelet értelmében december 1-től kezdve az összes színházak és mozgószínházak előadásait a királyhimmusz intonálásával kell befejezni.

A Magyar Színház igazgatósága kéri a közönséget, hogy a rendelet végrehajtásában a színházat méltó magatartással szíveskedjék támogatni s a királyhimmusz befejezéséig állva maradjon helyén.

Csütörtök este: Szakits helyettem

A színház prózai együttese ebben a szezonban annyi komoly darabot adott elő, hogy szinte a színészek számára is feltűlést és mulatságot jelentenek Bókay János híres, új vigjátékának, a Szakits helyettem című remek újdonságnak próbái. A próbák alatt olyan kitérő vídamság uralkodik a színpadon, hogy egészen bizonyosan át fog ragadni a színészeknek játékos kedve a Szakits helyettem a közönségre is.

A Szakits helyettem egy hét múlva érkezik el a 100-ik előadáshoz a Belvárosi Színházban. A nagytehetségű szerző ezzel a darabjával a francia vigjátékstílus legmaga-

sabb fokát érte el. Hallatlanul mulatságos, fordulatos, ötletes a Szakits helyettem meséje, de a színház költelenségének tartja hangsúlyolni, hogy ez a vigjáték nem való fiatal leányoknak. Felöltött ember azonban nem ütközhetik meg rajta, mert a darab csipős és gyakran sikamiós fordulatait mindig biztos izlésű és szellemes író kéz bonyolítja.

A Szakits helyettem a legnagyobb sikere a mostani színházi szezonnak és a mi színházunk is biztosra veszi, hogy a darab sorozatos előadásai zsúfolt házak előtt fognak lefolyni.

Ma este: 3:1 a szerelem javára

Betegh Bábó hazajött. A „CRISTAL PALACE”, amely a legnívósabb, legfinomabb tónusu bárja egész Erdélynek, most ismét beigazolta, hogy a közönségért minden áldozatra kész Betegh Bábó, a ragyogó primadonnát, városunk kedvencét — külföldi szerződésel abszolválása előtt — egy pár napi vendégzereplésre lekötötte. Betegh Bábó mátlól kezdve esténként — a pazar világvárosi műsor keretében — román, francia, angol és magyar szanzonekat és a legdivatosabb jazzslágereket énekl.

A SZÍNHÁZ HEFTI MÜSORA:

Szerda fél 9: 3:1 a szerelem javára. (Tizenegyszer.)

Csütörtök fél 9: Szakits helyettem. (Ifj. Bókay János óriási sikertű újdonsága. Az idei évad legnagyobb vigjátékcsikere. Főszereplők: Erényi Böske, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos

Béla, stb. Rendező: Mészáros Béla. Premierbérlet 15. sz.)

Péntek fél 9: Szakits helyettem. (Rendes bérlet 15. szám.)

Szombat d. u. 5: Delila. (Olcsó helyárakkal.) este 9: Szakits helyettem. (Harmadszor.)

Vasárnap d. u. 3: Eltévett báránycák. (Olcsó helyárakkal.) d. u. 6: Szakits helyettem. (Negyedszer.) este 9: Szakits helyettem. (Ötödször.)

Hétfő d. u. 4: Mikulás (Gyermekeleadás, olcsó helyárakkal.)

este fél 9: Szakits helyettem. (Hatodszor)

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Szerda december 1 (Temesvárt): Nápasta.

Csütörtök, december 2 (Temesvárt): Mártha.

Péntek, december 3 (Temesvárt): Parasztsécsület és Bajazzók.

Szombat, december 4 (este Temesvárt): Traviata.

Szombat, december 4 (iskolai matiné)

Nápasta.

Vasárnap, december 5 (este Temesvárt) Zsidónó.

Hétfő, december 6 (Temesvárt): Eladó menyasszony.

Kedd, december 7 (Aradon): Eladott menyasszony.

Szerda, december 8 (Kolozsvárt): Vigúzveg

Péntek, december 10: Mártha.

Szombat, december 11 (iskolai matiné) Faust és Valpurgi éjszakák.

Vasárnap, december 12 (matiné): Három kislány.

Hétfő, december 13: Fidelio.

SELECT MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda: A halálos veszedelem. Izgalmas kalandos film, főszerepekben: Dick Foran, aranyhangu cowboy.

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma egy újabb szenzáció: Marx testvérek Groucho, Chico és Harpo, Amerika leg jobb zenebóccáinak legújabb filmje Botrány a turfon. Előadás előtt legújabb Fox Journal. Jegyelővétél. Telefon: 27-72

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda 3, 6 és 9 órákor: Két szenzáció: I. A pokol macskája. Izgalmas bűnügyi dráma. Fősz.: An Sothern és Robert Armstrong. II. A bécsi randevu. Csodás zenéjű operett. Fősz.: Schneider Magda, Georg Alexander, Halmay Tibor, Wolf Albach Rethy és Adele Schandrock.

EDISON MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda: I. Ki a tettes? Szenzációs bűnügyi film főszerepekben: Edward G. Robinson. II. A fiatalág utja. Vidám zenés operett, fő szerepekben: Liane Haid, Leo Schiezel, Herman Thimig. III. Uj journal és sz nes Micki Maus. Előadások kezdete: 6 és 9 órákor.

URANIA MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda: Rabszolgahajó. Szenzációs kalandorfilm a rabszolgakereskedők életéből, főszerepekben: Elisabeth Allan, Wallace Beer, Warner Baxter, Mickey Rooney (a Szeny ivánéji álom címszereplője).

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Önagysága a II-ik emeletől. Az dény leg nagyobb sikerű vigjátéka. Főszerepekben: Mary Don, Mihai Popescu és Vasili Birlic.

APRÓ HIRUETÉSEK

Rövid hírek és közérdeklődésre számot tartó hírek. Legújabb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegzetes levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Üzlethelyiséget, tágast, pincével, esetleg rakattal központban keresek „Azonnal” jellegre a kiadóba.

10% engedménnyel készítnék speciál blond- és modern képkereket, ha karácsonyra most rendel meg: „Pax” Cluj, Cal. Victoriei 6.

Pancotán (jud. Arad) főtéren jól vezetett biztos egzisztenciát nyújtó nyersterményüzlet bór, rongy, ócskavas, stb. házzal együtt be tétség miatt azonnal eladó. Érdeklődni Wern Fülöpnél Pancota.

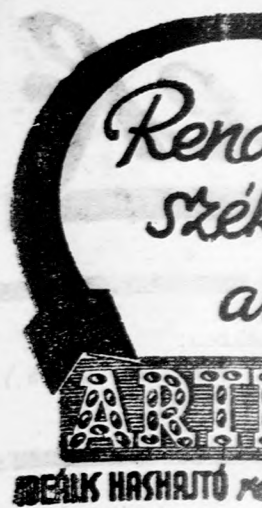
Erőteljes zsidó fiatalember napszámos vagy szolgálomunkát keres azonnali belépés re. Cim a kiadóban.

Sadchenek adják le címüket „Ziwig” jellegre a kiadóba.

Veszek rövid keresztúros zongorát vagy pianót olcsón. „Azonnal” jellegre.

Komfortos 3 szobás lakás új épületben, Andrei Muresan elején, Str. Ion Vidu 3 azonnal kiadó. Értekezni Ing. Glüclöch, Gruiu 1. vagy Neumann M. oégnél, Piata Unirii 14.

Két izr. fiatalember vagy két urileány teljes ellátást kaphat fürdőszobahasználattal Cal. Regele Ferdinand 32 szám alatt.

Lipins és a nagyszás

Dela Lipinskaja, a pelt előadóművésznő arra a kinos meglepetésbeni vendégzereplő fogadta. A Corso művésznő, ahol a művésznő senyét tartotta, való ürességtől. Alig nyolc évvel ezelőtt tartotta a közel 1000 szemlézett teremben. Miért? A művésznőnek népszerűsége Nagy először három évvel ezelőtt a Városi Színház előadását, amely százszázalékos előadás megtartásán olyan nagy sikert aratott, hogy napra rá vissza kellett adását megismételni. A Siebenbürgi Tageblatt, a legtek orgánum, a művésznő sáról a legnagyobb emlékezett meg.

Lipinskaja ez év Nagyszében vendégzereplőként lépett fel. De a Siebenbürgi Tageblatt ezuttal már művésznő előadását válna, csak nem Deutsche Tageszeitung vatalosa „A művésznő tudása” cím alatt írta: „Egy undorító a Lipinskaja keleté D. Tageblatt-ban a vén sikerült magát dicsőítenével körültekintelt ház előtt a művésznő perversitását lecsarta a részletekbe bocsátkoztak, hogy az egész zsidó prosztitúció kísérlet volt!”

Igy írt a Deutscher Világhírű művésznő 10-i számában. S ha akart, azt igazolja a utóbbi nagyszébeni kor a megjelent képeket mondunk — hettünk. Szervezettség Salzer-féle szerte vállalni ezuttal adásával kapcsolatos azelőtt tekintélyes re a „zsidó” Lipins versenye után.

Hitler meg lehet szászokkal.

Gracial szerkesztésünk címe: Schön De Telefon 507.

Tovább dühöng Fen. Isztambulból jele áradásai többszáz házas család vált hajléktalossá tovább dühöng a világot ütdött a Boszpo usz vizbelet.

HIREK

Lipinskaja és a nagyszebeni szászok

Dela Lipinskaja, a világszerte ünnepeztetett előadóművész, aligha számított arra a kinos meglepetésre, ami őt nagyszebeni vendégszereplése alkalmával fogadta.

A művésznőnek nem ez volt első vendégszereplése Nagyszebenben. Legelőször három évvel ezelőtt volt itt. Akkor a Városi Színházban tartotta előadását, amely zűfolyva volt. Főleg szászokkal. Lipinskaja akkor egyetlen előadás megtartására érkezett ide, de olyan nagy sikert aratott, hogy nyolc napra rá vissza kellett jönnie, hogy előadását megismételje, általános közkíváncsiakra. A Siebenbürgische Deutsches Tageblatt, a legtekintélyesebb szász orgánium, a művésznő mindkét előadásáról a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg.

Lipinskaja ez év februárjában újra Nagyszeben vendége volt. Ismét táblás ház előtt lépett fel. Tomboló sikere volt.

De a Siebenbürgische Deutsches Tageblatt ezúttal már nem irt kritikát a művésznő előadásáról. Lehet, hogy irt volna, csak nem mert. Ehelyett a Deutsche Tageszeitung, a gustisták hivatalosa "A művész zsidó proszituálása" cím alatt többek között ezeket írta: "Egy undorító zsidó nőnek, aki a Lipinskaja keleties nevet viseli, a S. D. Tageblatt-ban közölt hirdetései révén sikerült magát az előadóművész dicsőfényével körülöveznie, hogy azután felt haz előtt a maga kulturbolsevista perverzításait lecsanolja. Anélkül, hogy a részletekbe bocsátkoznánk, leszögezzük, hogy az egész előadás a művészet zsidó proszituálására való szemtelen kísérlet volt."

Igy irt a Deutsche Tageszeitung a világhírű művésznőről az 1937 február 10-i számában. S hogy elérte vele, amit akart, azt igazolja Dela Lipinskaja legutóbbi nagyszebeni hangversenye, amikor a megjelent közönség sorában — sokat mondunk — ha 8 szaszt feljegyezhetünk. Szervezett bojkott volt. A szász Salzer-féle színházügynökség sem mert vállalni a kapcsolatot a művésznő előadásával kapcsolatos megbízást. Holott azelőtt tekintélyes hasznót vágott zsebre a "zsidó" Lipinskaja egy-egy hangversenye után.

Hitler meg lehet elégedve a szebeni szászokkal.

DAVID MARTON

Graveai szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső, St. Millerand 4. Telefon 507.

Tovább dühög a vihar a Fekete-tengeren. Isztambullból jelentik: Az utóbbi napok áradásai többszáz házat mostak el. Háromszáz család vált hajléktalanná. A Fekete-tengeren tovább dühög a vihar. Három vitorlášhajó ütközött a Boszpo usz sziklához. Több ember vízbe fullt.

Időptgnózis: Csökkenő légnyomás, borús égboltzat az ország északi felében, derült délen és délnyugaton. Havazás, majd havas eső északon, északkeleten. Enyhe nyugati légáramlás, változatlan hőmérséklet, éjjel általános fagy. Ma délben a fővárosban 4 fokot mértek.

C. Titel Petrescu Kolozsváron. A Szociáldemokrata Párt clujmegyei képviselőjelöltjeinek listavezetője Titel Petrescu, bucuarestii hírneves ügyvéd, a szociáldemokrata párt végrehajtóbizottságának az elnöke, a napokban Kolozsvárra érkezik és december hó 3-án, pénteken este 7 órakor a Vasmunkás Otthonban tartandó kerületi pártgyűlésen fogja a szociáldemokrata párt programját, célkitűzéseit részleteiben ismertetni. A szociáldemokrata párt innepélyes fogadtatásban részesíti illusztris vendégét.

Meghosszabbították a magánosok államadóssági fizetésének határidejét. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletileg december 31-ig meghosszabbította a magánosok állammal szembeni tartózsáinak kedvezményes fizetésére vonatkozó határyényét. A dekretum holnap jelenik meg a hivatalos lapban.

Advertisement for 'Csúsz Köszvény Rheuma' with a large question mark and a bottle of 'DIANA' medicine.

Nagy mértékben esökkent az amerikai árukivitel. Washingtonból jelentik: Október folyamán az amerikai árukivitel 333 millió dollárt tett ki a szeptemberi 972 millióval szemben. A behozatal 224 millióra rugott az előző havi millióval szemben.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a temesvári Chanuka-felvezény iránt. A Chanuka-estély széleskörű rendezőbizottsága nagy előkészületeket tesz a december 4-én megtartandó Chanuka-estély sikere érdekében. A Chanuka-estély műsorát a Hazamir Zsidó Dal- és Kulturregylet nyújtja. A nívós műsort dr. Rosenberg Oszkár román és héber prólogja vezeti be. Utána innepélyes chanukagyertyagyújtás lesz, egy klasszikus táncelőkép formájában, amely alkalommal 8 tagból álló lánycsoport komoly művészi táncprodukciót végez. A táncot H. Rosenberg Boris tanította be, míg az előképet a Hazamir színjáték-vezetősége rendezte. Az innepélyes chanukagyertyagyújtást a Hazamir énekkara kíséri. A Hazamir ezenkívül több román és héber dallal szerepel a műsorban, amely itánt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Kiemelkedő száma műsornak Gruszmán Arnold belgrádi főkantort fellépése, aki mint a belgrádi rádió állandó héber és jiddis dalok előadója, európai nevet szerzett magának. Az énekszámot zongorán dr. Friedmann Andor, a kiváló zongoraművész kíséri. Szavaltat és klasszikus tánc teszi még színessé az est műsorát. Műsor után tánc következik, amelyek változatos és szórakoztató meglepetései lesznek. Bliffé, intim bár áll a közönség rendelkezésére. A bárban Hirschl Imre, a közkedvelt zongorista fogja a közönséget szórakoztatni. A tánczenét a Joos zenekara szolgáltatja.

Az egyesülés napja az iskolákban. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztérium utasította az iskolákat, hogy ma délelőtt csak 11 óráig tartsanak előadásokat, amikor a diákok vegyenek részt az egyesülés napja alkalmából rendezendő innepészen. Egyik tanár fogja ismertetni az események fontosságát.

Változás a pénzügyi főfelügyelői harcban. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter úgy döntött, hogy a fővárosi pénzügyi főfelügyelőt áthelyezi Brassóba, az ottani, Const. Becherer vizsont Bucurestibe teszi át.

Tíz káda viznátot találtak a Bois de Boulogne közelében. Párizsból jelentik: A rendőrség ma délelőtt a Bois de Boulogne közelében 10 láda gránátot talált. A gránátok hasonlóak a csuklyások szervezetének tagjainál találtakhoz.

Megfilmesítették „Koldus és királyfi” világhírű Maří Twaine regényt. Gyermekkönyvünk legszebb emlékei közé tartozik Maří Twaine „Koldus és királyfi” regénye. Izgatóttan olvastuk mi is lesz a szegény királyfi sorsa, akit véletlenül cicsereittek a teljesen hozzá hasonló koldus gyerekek. Most megfilmesítették a regényt. Csodás kiállítás, mozgalmas film. Főszerepelt Billy és Bobby Mauch, két tökéletesen egymáshoz hasonló ikertestvér, alakítja meglepően kiforrott művészettel. A pecsétőr szerepét a rokonszenves és közkedvelt Errol Flynn alakítja. E napokban Clujon is bemutatásra kerül ez a film.

Orvosi szakülés. A „Paul Ehrlich” Orvostudományi Egyesület f. évi december hó 2-án, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 110. tudományos ülését, saját helyiségében, str. Memorandului 13, a következő tárgysorozattal: 1. D. Samu Dezső: A gonorrhoea és komplikációinak mai terápiája. 2. Dr. Csillag Jenő: Adatok a chronikus tonsillitis diagnózisához. Az előadásra a tagokat és orvosvendégeket tisztelettel meghívja a Vezetőség.

Magas vérnyomás és vérfertőzési zavarról reggel énygomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Lezuhant Ce'nauti mellett egy repülőgép. Cernăutiből jelentik: Tegnap délután Ce'nautiban lezuhant az ARPA egyik polgári pilóta által vezetett gépe. Athanasie Vasile pilóta sértetlen maradt, a gép egyik szárnya és propellerje eltört.

Vasuti karamból Pitesti állomáson. Pitestiből jelentik: Pitesti állomáson egy tolató mozdony beleszaladt két kocsiba, 4 vasutas súlyosan megsebesült.

Megegyezéssel érnek véget a német-román gazdasági tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A német-román gazdasági tárgyalások a Dimineata feltevése szerint még e héten megegyezéssel érnek véget.

Egy hambugi vegyész szarvasmarhák és halak fehérjéjéből állított elő gyapotfonalat. Berlinből jelentik: A lap jelentés szerint két hambugi vegyésznek sikerült gyapotfonalakat előállítani szarvasmarhák és halak fehérjéjéből.

Damaszkuszba repült a német náciifjúság vezetője. Athénből jelentik: Baldu von Schitach, a német ifjúság vezetője ma délelőtt, innen Damaszkuszba repült. Von Schitach Damaszkuszban is az ifjúsági szervezeteket fogja tanulmányozni.

TYP A legbiztosabb hajtó

Kielégítő Bernhard herceg állapota. Hágából jelentik: A Bernhard herceg állapotából tegnap este kiadott orvosi közlemény szerint a tegnap autóbalesetet szenvedett herceg állapota kielégítő. Wilhelmina királynő és Jullanna hercegnő a kórházban töltötték az éjszakát, amennyiben a hercegnő örvendtes családi eseménynek néz elébe és a többelőző havi 233 millióval szemben.

Charles Morgan: A forrás. A világirodalom új szenzációja. Tizenöt nyelven egyszerre jelenik meg. Magyarul: Két kötet cca 500 lap, fűzve 284 lei, kötve 363 lei. Rövidesen megjelenik románul is, fűzve cca 200 lei, kötve cca 270 lei lesz. Lepage-nál Cluj. Postán utánvétellel. Kéjen ingyen újdonságjegyzeket.

TURISZTIKA

Az Erdélyi Kárpát Egyesület december hó 5-én a következő gyalogos kirándulást rendezi:

Gorbó völgy. Szőke forrás. Árpád csúcs. Büki ménedékház. Indulás az egyesület Str. Bratianu 24 sz. alatti helyisége elől reggel 8 órakor. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

NYILTTÉR

Rabbinatul Com. Izr. Orth. Ant. din Cluj.

הכאדענא והגאסטרוו של עקיבה מעניאס הנקרא „פארדס” עומד תחת השגחתנו ומתירן הכל על צד הויט ע”כ יוכלו לאכול שם בלי שום חשש בע”ה פה ק”ק קלוז”ה תרצ”ח למק ביד”צ דקה”י אר”ט ועד הכשרות

Hirdetmény

Ezennel közhírré tesszük, hogy Menyász Károly „Pardess” nevű bodegája (Piata Mihai Viteazul 1) és „Eliabeta” című étterme (Calea Regele Ferdinand 37) felügyeletünk alatt áll és így kaszusz szempontjából teljesen megbízható. Cluj, 5698, Kiszlev 26.

Az Aut. Ort. Izr. Hitközség rabbitanácsa és kaszusz-bizottsága

E rovatban közölteként nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

EGYESÜLETI ÉLET

A Haggibbor futballszakosztálya és a zsidó iparosok agmenháza javára vasárnap, f. hó 5-én délután pontosan 5 órai kezdettel nagy műsoros teadélutánt rendeznek a Regal kávéház tulajdonosai. Kéretik az igen tisztelt közönség hogy a játékoncélra való tekintettel mielő számosságban vegyen részt.

A marosvásárhelyi helyi csoportja december 4-én a Zsidó Kulturháiban kék-fehér chanuka bált rendez, mely előreláthatóan a legnagyobb siker jegyében fog lezajlani. A bál védnökei: Dr. Berner Mór, Braun Izor, Darvas Mór, dr. Erdélyi Emil, dr. Friedmann Izáák, Grünwald Károly, Helmer József, Hamlet Jenő, dr. Hirsch Gusztáv, Izáák Elemér, Kohn Márton, Lengyel Alfréd, Léderer Dezső, dr. Löwenstein Lajos, Liguornik Fülöp, Mandl István, Réder Ferenc, Rosenberg Menó, Rosenfeld Jenő, Rosenfeld József, Sennenseb Béla, Sennenseb Jenő, Sándor Mór, Simon Márton, Schwartz Dezső, Vámos Sándor, Widder Endre. Főrendező: Nagy István, rendezők a vigalmi bizottság és egy 24 tagú rendezőgárda, mely garantálja az est sikerét.

Advertisement for Reitter Ernő, a horse rider, with a photo and text describing his achievements and funeral arrangements.

UJ KELET *Legújabb hírek*

SZERDA, 1937. DECEMBER 1.

899. RANAS
No. 224118/322

Disztor 2

Jön: Koldus és királyfi

Minden idők legszebb filmje Mark Twain regénye nyomán, bemutatja: **Select Mozgó**

Főszerkesztők: **BILLY és BOBBY MAUCH (ikrek), ERROL FLYNN**

Titulescu nem lép be a nemzeti parasztpártba?

Az összes pártok teljes gőzzel folytatják jelölési tárgyalásaikat. Lugojanu jelölést vállal Szörény megyében

Bucuresti, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Titulescu tegnap hatvan személyes ebédet adott a lakásán. Jelen voltak többek között Grigore Filipescu, Mihailache, Tasea, Tabacovici, Savel Radulescu és még számosan a közélet vezetői közül. Délután Popovici Mihály kereste fel a volt külügyminisztert, majd megbeszélésre került sor Titulescu, Popovici, Mihailache és Lupu között. Döntés még nem történt annak ügyében, hogy Titulescu jelölés vál-e a nemzeti parasztpárt listáján. A Timpul úgy értesül, hogy határozatot csak Maniunak szerdai megérkezése után hoznak. Szerda délután Maniu felkeresi Titulescut.

Titulescu egyébként néhány napon belül összehívja a sajtó képviselőit, mert nyilatkozni kíván. A volt külügyminiszter holnap állítólag megjelenik a királyi palotában, hogy nevét az emlékkönyvbe bírja.

Újabb csatlakozások a nemzeti parasztpártához

A lapok közlik a Dem. Dobrescu vezetés alatt álló polgári blokk kommunikációját, amely a következőképpen hangzik:

A Dem. Dobrescu vezetése alatt álló polgári blokk 1937 november 30-án felmondta a Grigore Iulian vezetésére alapított radikális parasztpárttal való fuziót. Dobrescu elutasította a párt listáján való jelölésre tett ajánlatot.

A Timpul úgy értesül, hogy Dobrescu a nemzeti parasztpártba lép vissza. Szerdán a volt főpolgármester Maniunval találkozik, amit a visszatérési szándék jelének tekintenek. A nemzeti parasztpárt fővárosi tagozata beadványt intéz a pártelnökséghez és kéri Dobrescunak a pártba való visszavételét. A politikai életnek nagy szenzációja, hogy Lugojanu volt római követ visszalépett a nemzeti parasztpártba és jelölést vállalt Szörény megyében. Lugojanu, mint ismeretes, Stelian Popescu, az Univerul főszerkesztőjének veje.

Maniu Gyula kolozsvári tárgyalásainak befejeztével szerdán utazik vissza a fővárosba.

Újabb választási rendeletek

Az igazságügyminiszter ma újabb két körrendeletet adott ki a választások tisztaságának biztosítására. Az egyik körrendeletben a választói könyvecskék kiosztásáról van szó, míg a másik a törvényszéki elnökökhöz van intézve és a következőképpen hangzik:

„Hogy az összes választók a lehető leg-rövidebb idő alatt kaphassák meg könyvecskéiket, közlöm önökkel, hogy felkértem a belügyminiszter urat, bocsássa az önök rendelkezésére a bíró uraknak a falvakba való kiszállításához szükséges összeget, hogy a választó könyvecskéket kiosztassák. Kérem egyúttal ellenőrizték a könyvecskék kiosztását és táviratilag közöljék a kiosztott könyvecskék százalékarányát.

A fenti körrendelet azt jelenti, hogy az igazságügyminisztérium nem a falvak költségén kívánja keresztül vinni a könyvecskéket szétosztását.

Tatarescu miniszterelnök Franasovici belügy- és Bujoi iparügyi miniszterekkel tárgyalt. A belügyminiszter tegnap este Turnu-Severinbe utazott. Bujoiu tegnap kijelölte államtitkárainak hatáskörét. M. Marian kapta a külkereskedelemmel és kontingentálással kapcsolatos kérdések, Mircea Iorga a közigazgatási, könyvelési és jogügyi osztályok vezetését. Manculescu Strunga a mezőgazdasági iparosítás tárgyának birtokosa ügyosztályának beszerzésével foglalkozik.

A Mindent a hazáért párt dr. Gerota egyetemi orvostanárt Bucurestiben és Kolozsváron, Grigore Fortu tanárt pedig Fogarason, Dorohoiaban és Szamos megyében jelölte.

Titulescu nem lép be a nemzeti parasztpártba?

A Popularul azt a hírt közli, hogy Titulescu lemondott arról a szándékáról, hogy a nemzeti parasztpártba lépjen és nem is jelölteti magát a párt listáin, mint-

A ROYAL slágermozgó slágersorozatának legújabb megjelenése holnap, csütörtökön:

ROBERT TAYLOR, minden nő kedvenőének legpompásabb alakítása:

Perry főhadnagy titkos küldetése

Partnerei: Barba Stanwyck és Victor Mc. Laglen.

Ma utójára: A Marx testvérek ragyogó vigjátéka: **BOTRANY A TURFON.**

Pánarab kongresszus Bagdadban

Kairó, november 30. Ibn Szaud király, Hedzsász uralkodója pánarab kongresszus összehívását határozta el. A kongresszust nem Mekkában fogják megtartani, ahogy eredetileg tervezték, hanem Bagdadban, Irák fővárosában.

Hajfa, november 30. A Havas jelenti, hogy a rendőrség erőlyes nyomozást indított be az Észak-Palesztinában történt újabb merényletek tettesei ellen. Nazarethben letartóztatott a rendőrség egy házi-

lajdonost, akinek házában bomba- és munióraktárt fedeztek fel. Egy közeli faluban ugyancsak eldugott fegyvereket és nagymennyiségű muniókat találtak több házában.

A jeruzsálemi városi tanács arab tagjai kijelentették, hogy tiltakozásuk jeléül nem vesznek részt a tanács munkájában, mert a főkormányzó semmisnek nyilvánította dr. Khalidi volt polgármester fizetését, aki most száműzetésben van.

Fildermann dr. lemondott az UER elnökségéről

Az UER-ben felmerült ellentétek miatt határozta el lemondását az Unionea elnöke

Bucuresti, november 30. (Az Uj Kelet tud.) Dr. W. Fildermann, az Unionea Euvrellor Romani elnöke lemondott tisztségéről. Levelet intézett Horia Carp-hoz, az UER alelnökéhez, amelyben többek között a következőket írja: „Bizonyos ténykedések, sőt inkább mulasztások lehetetlenné teszik számomra, hogy tovább viseljem azt a nagy terhet, amelyet az elmúlt husz év alatt viseltem. Nem hozhatom meg a jövőben azt a nagy áldozatot, amelyet oly sokáig vállaltam. Az Unionea azonban mindig számíthat támogatásomra.”

Ertesztésünk szerint Fildermann dr lemondása, ami élénk feltűnést keltett az okirály-ság zsidósága körében, azoknak az ellentétek tudható be, amelyek az UER keretében merültek fel az utóbbi időben. Mint ismeretes, a Zsidó Párt konkrét ajánlatot tett az UER-nek az együttműködésre a parlamenti választásokon. Azt ajánlotta, hogy közös listát állítsanak fel és együttesen vívják meg a választási küzdelmet az ország zsidóságának egyetemes érdekében. Tíz napig folytak a tárgyalások az UER vezetői között a Zsidó Párt ajánlatáról. E tárgyalások során olyan ellentétek merültek fel, hogy azoknak

áthidalása lehetetlennek bizonyult. Három irányzat küzdött egymással az UER keretében. Az egyik Horia Carp alelnökkel az élén azt az álláspontot képviselte, hogy az UER-nek el kell fogadnia a Zsidó Párt konklúziós ajánlatát és az önálló zsidó lista mellé kell állania. A másik csoport úgy vélte, hogy az UER-nek a nemzeti parasztpártot kell támogatnia a választásokon, míg a harmadik azt kívánta, hogy az UER szabadkezet adjon tagjainak a választásokra, hogy oda szavazzanak, ahová akarnak. Fildermann dr. hiába próbálta áthidalni ezeket az ellentéteket és közös nevezőre hozni a különböző nézeteket. Az egyenlenségek miatti elkeseredésében határozta el magát arra, hogy benyújtja lemondását és megválik az UER elnökségétől.

LEGUJABB SPORT

Megállapították a Románia-Egyiptom mérkőzés időpontját

Bucuresti, november 30. A FIFA úgy határozott, hogy az Egyiptom-Románia mérkőzés első fordulóját december 17-én Kairóban, második fordulóját április 17-én Bucurestiben tartják meg.

hogy jogszerinti szenátor és ebben a minőségében kívánja megvédeni politikáját. Ugyancsak a Popularul jelenti, hogy Dobrescu a negyedik lesz a nemzeti parasztpárt fővárosi listáján Maniu, dr. Lupu és Grigore Filipescu után.

Ismeretes, hogy Istrate Micescu támogatást intézett Corneliu Codreanu ellen a nemzeti parasztpárttal kötött megemlékeztető egyezménye miatt. Ezért Radu Budisteanu, a Totul pentru Tara párt tagja, kilépett az ügyvédi kamara ügyelmi bizottságából. A hely kiegészítésére újra közgyűlést kell egybehívni. A választói közgyűlést december 4-re hívták össze, amikor megejtik az ügyvédszövetség tanácsába való választásokat is.

A MADOSZ úgy határozott, hogy a választásokon a nemzeti parasztpárttal halad. A belügyminiszterium utasításokat adott a választási hirdetések ügyében. Holnap a rendeleteket az egész országban szétküldik.

Megejtette jelöléseit az Országos Magyar Párt

Cluj, november 30. A Magyar Párt intézőbizottsága kedden este tartotta meg ülését, amelyen megejtették a párt önálló listáinak jelöléseit. Az elhangzott beszédekből kivilágult a pártvezetésnek az a szándéka, hogy ezen a választáson valószínű helyeken a fiatal nemzedék vezető tagjait is jelöljék. A listák összeállítása során néhány megyében valóban jelölték a magyarság közéletének néhány fiatal vezetőjét is. A fontosabb jelölések a következők: Arad megyében dr. Paretz Béla, Biharmegye dr. Soós István, dr. Patzkó Elemér, dr. Fehér Endre, Bassó Szabó Béni, Csik dr. Paál Gábor, dr. Bartha Ignác, dr. Gaál Alajos. Háromszék báró Szentkereszthy Béla, dr. Molnár Dénes, Rákosi Pál kiszeged. Udvarhely Bethlen György gróf, dr. Willer József, dr. Mikó Ime, Hladnagy Károly. Székelyföld Sebesi János. Csikban szenátorjelölt Gyárfás Elemér, a község tanácsok szenátorválasztására pedig dr. Ábrahám Józsefet jelölték. Kisvárdán dr. Gyárfás Elemér, dr. Erőss Béla, Dániel Elemér, gróf Kendeffy Elemér. Kolozs Bethlen György gróf, Szász Ferenc dr. Máraosban a jelölés még függőben van. Szatmármegye Bethlen György gróf, dr. Paretz Béla. Szilágy báró Jósika János. Temesváron dr. Willer József, dr. Oberst Zoltán, Torda dr. Gaál Miklós. Az önálló lista sikere érdekében a Magyar Párt azonnal megkezdte a választási propagandát. A kolozsmegyei tagozat első választási ülése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Capitol mozgóban.

Három-négymillió lakás építését vette tervbe Roosevelt — a legkedvezőbb feltételek mellett

Washington, november 30. Roosevelt üzenetet küldött a kongresszushoz, amelyben 3-4 millió lakás építését javasolja az Egyesült Államokban, a legközelebb öt év alatt. 12-15 milliárdos költségvetéssel. Ez a program az amerikai gazdaság újajelelését jelentené, minthogy a programot a magángazdaságnak kell keresztülvinnie. A kormány kölcsönöket fog nyújtani a házak vásárlóinak. Ezzel a tervvel Roosevelt a legnagyobb beruházási területet nyitja meg, amire még az Egyesült Államok fejlődésében sem volt példa. Minden ház értéke mintegy négyezer dollár lesz és a beruházási kölcsönök kamatát az államra szállítják le. Akik a házakat átveszik, kis részletben fizethetik annak árát vissza és átvételkor csak az egész érték tíz százalékát kell megtéríteni.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

CENZURAT

Uj vendéglő és bodega Nagyváradon!

Schwartz Samuel volt valeda lui mihai vasuti vendéglős és biffés משה שווארץ vendéglője és bodegája a Nicolae Iorga (Zöldfa u.) 14. sz. alatt. Elsőrangú konyha! Nagyon olcsó árak! Utazóknak kedvezmény!

A népi kötet teljesítés órá

Valahány politikai vez. jelenlegi politikai hely. hangsúlyozták, hogy történelmi jelentőségű pillanat történelmi földalmi főök hatá ozzák évtizedben elemetárási lítkai élet küzdő terület. Kiseb és be sára indultak meg az iek a békes dolgozó ésse, hogy az ország szemben álló ideológi pére formálják át. A boru után nyerte viss badságát, most jutott dönteni fog az egymá latok harcában.

Ezekben a történeli szág zsidóságának az juttint, hogy bünakja coinak, amelyek pedé vagy zsidóságtól füg csaptak volna az orsz

De éppen mert a és a mi népiük ellen ben folyik, kell az o kább mint valaha fe vetkező napok. A mindíg az összetartás maival volt egyenlő. esolja a zsidóságot az ból és az összetartás. kényszeríti rá a zsidó Párt évtizedes munká alappal építette ki a hogy az önmagukhoz szőét a nemzetiségi követelésének bátor. esülése és saját polk keiknek felismerése és a közös so's, a t zével. Ez a Zsidó P gyűjtve az országban tvezret, alkalmas az összecsapások köfűl. szervezkedés országi néper és tudatos cőlethez való jogot.

A nemzetiségi mo ságát most kell bizo nemi ö'ak arra hívja szavazataikkal küldj lököt. Kik küldhetne Kúldhetnek-e mások képviselőjelöltjeit, mai légtörében a leg nyek között kockáz adatot; szembeszűll a támadott zsidó é' lökai és kulturális amika az ország é maguk problémáival ségi ideológiá ha'c ki tőrdne a zsidó hangoztat csak egy védelem megakadály szombati szünetet, k gálgalmhadjáratot, nagyevű és felelős bol és szájaból olva Erre a szenvedést delmi munkára indu ennek a háznak a laszó tömegek tán ges, hogy ez a tá, ahogy eddig is má tömegek hűségesen Zsidó Párt mög, he lehetővé annak vál Isten és ember elő ket a mai néhez is vel szemben.

Kiosztol Gone

Párizs, december díjat ebben az estú dírnak ítélték od regényéért.